

Μεταφρασμένες Περιλήψεις Άρθρων

Translated Abstracts of Articles

Μουσικοθεραπεία και Ειδική Μουσική Παιδαγωγική: Διεπιστημονικοί Διάλογοι

Alice-Ann Darrow

Μία συνέντευξη από τον Γιώργο Τσίρη

Περίληψη: Αντλώντας από το διά βίου έργο της Καθηγήτριας Alice-Ann Darrow στα πεδία της μουσικοθεραπείας και της ειδικής μουσικής παιδαγωγικής, αυτή η συνέντευξη φέρνει στο προσκήνιο τη σημασία του διεπιστημονικού διαλόγου. Αναδύεται και συζητείται μια σειρά από θέματα (συμπεριλαμβανομένης της έννοιας των ‘μουσικών δικαιωμάτων’ και της ένταξης) που σχετίζονται με την ανάπτυξη της διεπιστημονικότητας και της συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών μουσικών πρακτικών. Η Darrow μοιράζεται εμπειρίες από την προσωπική και επαγγελματική της ζωή, οι οποίες με την πάροδο των χρόνων έχουν διαμορφώσει το έργο και τον τρόπο σκέψης της. Αυτή η συνέντευξη επιδιώκει να προσφέρει ένα πλαίσιο εντός του οποίου οι αναγνώστες μπορούν να τοποθετήσουν και να κατανοήσουν περαιτέρω την πλούσια συνεισφορά της Darrow στα πεδία της μουσικοθεραπείας και της ειδικής μουσικής παιδαγωγικής τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Λέξεις κλειδιά: μουσικοθεραπεία, ειδική μουσική παιδαγωγική, συνεργασία, διεπιστημονικότητα, επάγγελμα

Η **Dr Alice-Ann Darrow** είναι Καθηγήτρια Μουσικοθεραπείας και Μουσικής Παιδαγωγικής φέροντας τον τίτλο Irvin Cooper στο Florida State University. Τα διδακτικά και ερευνητικά της ενδιαφέροντα αφορούν τη διδασκαλία μουσικής σε ειδικές ομάδες πληθυσμού, το ρόλο της μουσικής στην κουλτούρα των κωφών και τη μη λεκτική επικοινωνία στην αίθουσα διδασκαλίας. Είναι συν-συγγραφέας του *Music in Special Education, and Music and Geriatric Populations: A Handbook for Music Therapists and Healthcare Professionals* και συντάκτρια του *Introduction to Approaches in Music Therapy*. Η Darrow υπηρετεί σήμερα στις συντακτικές επιτροπές των *Bulletin for the Council on Research in Music Education, Music Therapy Perspectives, Update: Applications of Research in Music Education, Reviews of Research in Human Learning and Music*, και *Florida Music Director*.

Email: alifsu@mac.com

Ο **Γιώργος Τσίρης** είναι ο αρχισυντάκτης του περιοδικού ανοικτής πρόσβασης *Approaches: Μουσικοθεραπεία & Ειδική Μουσική Παιδαγωγική*. Εργάζεται ως βοηθός έρευνας στο Nordoff Robbins και ως μουσικοθεραπευτής στο St Christopher’s Hospice (Ηνωμένο Βασίλειο), ενώ υπηρετεί ως συντονιστής του Δικτύου Έρευνας του Βρετανικού Συλλόγου Μουσικοθεραπείας (BAMT). Είναι ο συν-συγγραφέας του βιβλίου *Towards Ethical Research: A Guide for Music Therapy and Music & Health Practitioners, Researchers and Students*. Διεξάγει τη διδακτορική του έρευνα στη μουσικοθεραπεία και την πνευματικότητα στο Nordoff Robbins (City University, Λονδίνο).

Email: giorgos.tsiris@gmail.com

Μουσικοθεραπεία δι' Αντιπροσώπου: Χρησιμοποιώντας Ανθρωποποιημένες Εικόνες στο Τραγούδι

Carol Chambers

Περίληψη: Για μερικούς πελάτες στη μουσικοθεραπεία η ανάπτυξη της επίγνωσης, της εξερεύνησης και της έκφρασης συναισθηματικά ευαίσθητων θεμάτων μπορεί να θεωρηθεί δύσκολο επίτευγμα. Αν δυσκολεύονται να εκφράσουν τα συναισθήματά τους μέσω της αυτοσχεδιαζόμενης μουσικής, οι πελάτες μπορεί να προτιμούν να καταφύγουν στην ασφάλεια που προσφέρει η επανάληψη οικείων τραγουδιών.

Σε αυτό το άρθρο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα μιας ολοκληρωμένης διδακτορικής έρευνας: μια ποιοτική μελέτη περίπτωσης βασισμένη σε μια νατουραλιστική κλινική πρακτική, η οποία εξέτασε τις επιλογές τραγουδιών μίας γυναίκας κατά τη διάρκεια μιας τριετούς μουσικοθεραπευτικής διαδικασίας σε μια εγκληματολογική μονάδα μεσαίας-ασφάλειας. Με εργαλείο μια τροποποιημένη μορφή της θεραπευτικής αφηγηματικής ανάλυσης (Aldridge & Aldridge 2002) έγινε η ανάλυση μίας περιγραφικής αφήγησης. Η ανάλυση είχε ως αποτέλεσμα την εξαγωγή μιας σειράς παραγωγικών μεταφορικών εικόνων που εντάσσονται σε μια χρονολογική σειρά γεγονότων. Οι εικόνες αυτές αποτυπώνουν ανθρωποποιημένες φιγούρες που είναι όμως συναισθηματικά αποκεντρωμένες ή αποπροσωποποιημένες. Από τη φιλοσοφική και μεθοδολογική σκοπιά του συμπεριφορισμού – που βλέπει αυτές τις φιγούρες ως εξαρτημένες αντιδράσεις που συνδέουν τη μουσική με τις εμπειρίες ζωής στα πλαίσια μιας διαδικασίας ανάπτυξης της ταυτότητας του εαυτού – τέτοιες εικόνες φαίνεται να παρέχουν στον πελάτη μια σιωπηλή φωνή, για να μπορέσει να εκφράσει συναισθήματα με τρόπο που είναι προσωπικά αποκαλυπτικός, κοινωνικά αποδεκτός, πολιτιστικά προσβάσιμος και θεραπευτικά εποικοδομητικός.

Θεωρώ ότι η χρήση χαρακτήρων τρίτου προσώπου ως μια μορφή αντιπροσώπευσης διευκολύνει την αμοιβαία αναφορά και τον πειραματισμό, και τοποθετεί με σταθερότητα τη μουσική στο επίκεντρο μιας κοινωνικά κατασκευασμένης μουσικοθεραπευτικής διαδικασίας.

Λέξεις κλειδιά: εικόνες, μεταφορά, στίχοι τραγουδιών, εκκληματολογική μουσικοθεραπεία

Η Δρ. Carol Chambers καταρτίστηκε ως μουσικοθεραπεύτρια το 1982 στο Roehampton στο Ηνωμένο Βασίλειο. Έχει εργαστεί με πολλές πληθυσμιακές ομάδες ως ιδιωτική επαγγελματίας. Στο παρελθόν διετέλεσε Συντονίστρια και Υπεύθυνη Μουσικοθεραπεύτρια στο Nottingham MusicSpace και απέκτησε το διδακτορικό της στην εγκληματολογική μουσικοθεραπεία από το University of Nottingham. Η Carol είναι μέλος της ερευνητικής ομάδας 'Θέατρο, Χορός, Μουσική και Συνείδηση' στο University of Lincoln και έχει παρουσιάσει σε διεθνές επίπεδο τη δουλειά της, η οποία καταπιάνεται τόσο με τη μουσικοθεραπεία όσο και με τη συνείδηση. Είναι καταρτισμένη εκπαιδευτικός και σήμερα κατέχει τη θέση της Υπεύθυνης Εκπαίδευσης στο HMP Lincoln στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Email: carolmch@tiscali.co.uk

Οι Επιπτώσεις της Κοινοτικής Αφρικανικής Τυμπανοκρουσίας στο Γενικευμένο Άγχος των Εφήβων

David Akombo

Περίληψη:

Ο σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν να εξετάσει τα αποτελέσματα των προγραμμάτων κοινοτικής μουσικής (community music projects), όπως είναι οι εξωσχολικοί κύκλοι Αφρικανικής τυμπανοκρουσίας (African drumming), στην ακαδημαϊκή επίδοση και στο γενικευμένο άγχος των εφήβων. Στη μελέτη συμμετείχαν έφηβοι από ένα γυμνάσιο της πολιτείας Utah των ΗΠΑ (μαθητές της 7^{ης}, 8^{ης} και 9^{ης} τάξης, ηλικιακή ομάδα 12-14). Το t-test ενός δείγματος (one-sample t-test) εντόπισε σημαντική διαφορά στα αποτελέσματα που αφορούσαν την ανάγνωση ($df(4) p=.004$). Όσον αφορά τα μαθηματικά, το t-test δειγμάτων σε ζεύγη (paired samples) έδειξε ότι το άγχος προδιάθεσης (trait anxiety) πριν την παρέμβαση

(pre-intervention) και η συνολική βαθμολογία του άγχους κατάστασης (state anxiety) πριν τη δοκιμή (pre-test) σχετίζονται σημαντικά ($df(4)$, $p=.033$). Αντίστοιχα, όσον αφορά την ανάγνωση, το t-test δειγμάτων σε ζεύγη διαπίστωσε σημαντική σχέση ανάμεσα στο άγχος προδιάθεσης μετά την παρέμβαση (post-intervention) και στη συνολική βαθμολογία του άγχους κατάστασης μετά τη δοκιμή (post-test) ($df(4)$, $p=.030$). Η παρούσα έρευνα παρουσιάζει το πώς μια μορφή κοινοτικής μουσικής, όπως είναι η τυμπανοκρουσία, μπορεί να συνδράμει τόσο στη μείωση του άγχους όσο και στη βελτίωση των ακαδημαϊκών επιδόσεων των εφήβων. Τα προγράμματα κοινοτικής μουσικής συνίστανται ως ένας μη παρεμβατικός τρόπος διαμεσολάβησης για εφήβους.

Λέξεις κλειδιά: Αφρικανική τυμπανοκρουσία, άγχος, ακαδημαϊκή επίδοση, κοινοτικά προγράμματα μουσικής

Ο Δρ. **David O. Akombo** είναι διευθυντής Μουσικής Εκπαίδευσης, Επίκουρος Καθηγητής Μουσικής και Associate Graduate Faculty στο Jackson State University στο Mississippi (ΗΠΑ), όπου διδάσκει στο προπτυχιακό πρόγραμμα και συντονίζει το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στη Μουσική Εκπαίδευση. Η εκτενής εκπαίδευση του Δρ. Akombo περιλαμβάνει ένα Bachelor of Education από το Kenyatta University στην Κένυα, ένα Master of Arts από το Point Loma N. University στην California, ένα Master of Music στην Εθνομουσικολογία από το Bowling Green State University του Ohio και ένα Διδακτορικό στη Μουσική Εκπαίδευση από το University of Florida στην Gainesville, Florida των ΗΠΑ. Έχει συγγράψει πολλά άρθρα και δύο βιβλία, και έχει παρουσιάσει σε περιφερειακά, εθνικά και διεθνή συνέδρια. Ο Δρ. Akombo είναι συνιδρυτής και ο αρχισυντάκτης των επιστημονικών πρακτικών της Διεπιστημονικής Ένωσης για την Ποσοτική Έρευνα στη Μουσική και την Ιατρική (ISQRMM).

Email: dakombo@hotmail.com

Το Μουσικό Παιχνίδι ως Θεραπεία σε Ένα Πρόγραμμα Πρώιμης Παρέμβασης

Julie Wylie & Susan Foster-Cohen

Περίληψη: Η αποτελεσματική θεραπευτική χρήση της μουσικής στα μικρά παιδιά με πολλαπλές αναπτυξιακές αναπηρίες περιλαμβάνει τη συμμετοχή των ίδιων και των γονέων / κηδεμόνων τους σε μουσικές δραστηριότητες παιχνιδιού οι οποίες είναι ικανές να ρυθμίσουν τα φυσιολογικά συστήματα των παιδιών (και των γονέων τους), να ενισχύσουν τις σχέσεις γονέα-παιδιού και να προσφέρουν στα παιδιά ευκαιρίες για σωματική, κοινωνικο-συναισθηματική και πνευματική μάθηση και ανάπτυξη. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί στη μουσικοθεραπεία, αλλά και σε ανταπόκριση των στόχων που θέτει η διεπιστημονική ομάδα. Το άρθρο αυτό πηγάζει από σχετική παρουσίαση που έγινε στο συνέδριο της ISME στην Ελλάδα το 2012. Περιγράφει τα προγράμματα θεραπείας που ακολουθούνται στο Champion Centre στο Christchurch της Νέας Ζηλανδίας και παρουσιάζει τέσσερις μελέτες περίπτωσης που έχουν σχεδιαστεί για να τονίσουν το είδος και το εύρος των δραστηριοτήτων που, μέσα από μια εικοσαετή εμπειρία, φαίνεται να λειτουργούν αποτελεσματικά. Οι μελέτες αυτές δείχνουν πως όταν οι επαγγελματίες μουσικοί αφήνουν το παιδί να τους καθοδογεί και υποδέχονται τους γονείς ως ισότιμους επικοινωνιακούς εταίρους, μπορούν να ενισχύσουν την ευεξία των παιδιών και να ενθαρρύνουν τους γονείς να συμμετέχουν σε παρόμοιες δραστηριότητες στο σπίτι επεκτείνοντας, έτσι, τη θεραπευτική εμβέλεια και την αποτελεσματικότητα της μουσικής.

Λέξεις κλειδιά: φυσιολογική ρύθμιση, ευεξία, προωρότητα, σύνδρομο Down, διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού, αισθητήριο, διεπιστημονική ομάδα

Η **Julie Wylie** ίδρυσε το New Zealand Musical Parenting Association Inc. πριν από είκοσι δύο χρόνια. Είναι η ανώτερη ειδικός της μουσικής στο Champion Centre, στο νοσοκομείο Burwood, Christchurch, στη Νέα Ζηλανδία. Έχει προσκληθεί σε πολλές χώρες, μεταξύ των οποίων η Κορέα, η Ιαπωνία, η Σιγκαπούρη, η Αυστραλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Λιθουανία, η Φινλανδία και η Εσθονία, για να κάνει εργαστήρια και

παρουσιάσεις μουσικής. Έχει διακριθεί για τη μουσική της καθοδήγηση και το μουσικό της υλικό έχει βραβευθεί διεθνώς. Η Julie έχει επίσης το δικό της μουσικό σχολείο για μητέρες και για παιδιά από 0 έως 8 χρονών.

Email: jwylie@xtra.co.nz

Η **Susan Foster-Cohen** έχει διδακτορικό στη γλωσσολογία και στην ψυχολογία από το Lancaster University (Ηνωμένο Βασίλειο) με ειδικότητα στην πρόωρη γλωσσική ανάπτυξη των παιδιών. Έχει διδάξει σε πανεπιστήμια στο Ηνωμένο Βασίλειο, τις ΗΠΑ, τη Γαλλία και στη Νέα Ζηλανδία και από το 2004 είναι η διευθύντρια του Champion Centre. Το ερευνητικό έργο της Susan επικεντρώνεται στην αναπτυξιακή πορεία παιδιών με πολλαπλές αναπηρίες και στις μακροπρόθεσμες συνέπειες του πρόωρου τοκετού.

Email: susan@championcentre.org.nz

Τι Συμβαίνει Όταν Φεύγουν οι Μουσικοί; **Μελέτη Περίπτωσης ενός Προγράμματος του Jessie's Fund για την** **Ανάπτυξη των Δεξιοτήτων και της Αυτοπεποίθησης των** **Εκπαιδευτικών**

Tom Northey

Περίληψη: Αυτό το άρθρο περιγράφει ένα πρόγραμμα που υποστήριξε το *Jessie's Fund*, μια βρετανική φιλανθρωπική οργάνωση που υποστηρίζει παιδιά μέσω της μουσικοθεραπείας και της δημιουργικής μουσικής εργασίας. Το πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε στο χρονικό διάστημα μεταξύ Ιανουαρίου και Ιουλίου του 2012 με συμμετέχοντες το προσωπικό και τους μαθητές ενός ειδικού σχολείου στη βόρεια Αγγλία. Το άρθρο περιγράφει συνοπτικά το πώς προσφέρεται η μουσική σε ειδικά σχολεία στη Βρετανία, και παραθέτει μερικές από τις προκλήσεις που έχει αντιμετωπίσει το *Jessie's Fund* στην προσπάθειά του να επηρεάσει τον τρόπο με τον οποίο τα σχολεία εφαρμόζουν το αναλυτικό πρόγραμμα της μουσικής για παιδιά με σύνθετες ανάγκες. Το 2012 το *Jessie's Fund* συνεργάστηκε με ένα ειδικό σχολείο στη βόρεια Αγγλία για το σχεδιασμό μιας νέας προσέγγισης η οποία επικεντρώθηκε στις ανάγκες ανάπτυξης του προσωπικού. Κατά τη διάρκεια έξι μηνών, οι μουσικοί του *Jessie's Fund* επισκέφθηκαν μέλη του προσωπικού ανά ζεύγη, με σκοπό να βελτιώσουν τις δεξιότητες και την αυτοπεποίθηση των μελών για τις μουσικές συνεδρίες που πραγματοποιούν με τους μαθητές τους. Το πρόγραμμα ήταν πολύ πιο αποτελεσματικό από προηγούμενες δραστηριότητες που έδιναν ρόλο «ηγέτη» στο μουσικό, και είχε σημαντικό αντίκτυπο σε ολόκληρο το σχολείο. Αυτό το άρθρο περιγράφει το πρόγραμμα και την ανταπόκριση του προσωπικού που συμμετείχε σε αυτό, και αναφέρεται στο πώς το *Jessie's Fund* προτίθεται να χρησιμοποιήσει αυτή τη μαθησιακή εμπειρία στη διεξαγωγή μελλοντικών προγραμμάτων.

Λέξεις κλειδιά: μουσική, παιδιά, ειδικές ανάγκες, σύνθετες ανάγκες, ειδικό σχολείο, συμβουλευτική, εκπαίδευση προσωπικού

Ο **Tom Northey** είναι ο Υπεύθυνος του Προγράμματος Soundtracks του *Jessie's Fund*, ενός εγγεγραμμένου φιλανθρωπικού οργανισμού στο Ηνωμένο Βασίλειο που μέσω της μουσικής βοηθά παιδιά με πρόσθετες και σύνθετες ανάγκες. Το *Jessie's Fund* δουλεύει με παιδιά σε κέντρα περίθαλψης ασθενών τελικού σταδίου, σε ειδικά σχολεία και σε άλλα πλαίσια σε εθνικό επίπεδο, προσφέροντάς τους μουσικοθεραπεία και ευκαιρίες για τη δημιουργία μουσικής.

Email: tom@jessiesfund.org.uk

Συγκίνηση, Ενσωματωμένος Νους και οι Θεραπευτικές Πτυχές της Μουσικής Εμπειρίας στην Καθημερινή Ζωή

Dylan van der Schyff

Περίληψη: Η ικανότητα της μουσικής να λειτουργεί ως μια δύναμη για βιο-γνωστική οργάνωση εξετάζεται τόσο σε κλινικά όσο και σε καθημερινά πλαίσια. Δεδομένης της βαθιά ενσωματωμένης φύσης των θεραπευτικών ανταποκρίσεων στη μουσική, οι γνωστικές προσεγγίσεις φαντάζουν ανεπαρκείς για την πλήρη επεξήγηση της συγκινησιακής δύναμης που έχει η μουσική. Ως εκ τούτου, εξετάζεται μια ενσωματωμένη προσέγγιση, όπου η συναισθηματική-συγκινησιακή ανταπόκριση στη μουσική συζητείται στη βάση των πρωταρχικών σωματικών συστημάτων και των έμφυτων περίπλοκων ικανοτήτων αντίληψης του ενσωματωμένου ανθρώπινου νου. Προτείνεται ότι μια τέτοια προσέγγιση μπορεί να επεκτείνει τη γνωστική σκοπιά – η οποία υποστηρίζεται από μεγάλο μέρος της σύγχρονης μουσικής ψυχολογίας και της φιλοσοφίας της μουσικής – κατευθύνοντάς μας σε μια σύλληψη του μουσικού νοήματος που έχει τις απαρχές της στις αρχέγονες αλληλεπιδράσεις μας με τον κόσμο.

Λέξεις κλειδιά: μουσικοθεραπεία, μουσική και νόημα, ενσωματωμένη νόηση, μουσική και συναισθήματα, ενσωματωμένη αισθητική, μουσική στην καθημερινή ζωή

Ο Dylan van der Schyff απέκτησε μεταπτυχιακό τίτλο Ελευθέρων Σπουδών από το Simon Fraser University (Vancouver, Καναδάς) και σήμερα σπουδάζει μουσική ψυχολογία στο University of Sheffield (Ηνωμένο Βασίλειο). Η έρευνά του εστιάζει στη φύση του μουσικού νοήματος σε συνδυασμό με τη βιολογία, τον πολιτισμό και την ανθρώπινη εμπειρία. Ως εκτελεστής (drums/κρουστά) και παραγωγός, ο van der Schyff έχει εμφανιστεί σε περίπου εκατό ηχογραφήσεις που καλύπτουν τα είδη της τζαζ, της ηλεκτροακουστικής, της αυτοσχέδιας, της πειραματικής και της νέας μουσικής. Ο van der Schyff διδάσκει μουσική στο Capilano University και παραδίδει μαθήματα που αφορούν το σύγχρονο πολιτισμό στο Vancouver Community College.

Email: dbvanderschyff1@sheffield.ac.uk